

Patvirtinta:
LSMU VA Veterinarijos fakulteto tarybos
posėdyje 2017-04-28, Prot. Nr. 17.

Papildyta:
LSMU VA Veterinarijos fakulteto tarybos
posėdyje 2024-06-25, Prot. Nr. VAF 10-12

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO
VETERINARIJOS AKADEMIJOS
VETERINARINĖS MEDICINOS STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTŲ
KLINIKINĖS PRAKTIKOS ORGANIZAVIMO, VYKDYMO IR ATSISKAITYMO
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROJI DALIS

1. Lietuvos sveikatos mokslu universiteto (LSMU) Veterinarijos akademijos (VA) Veterinarinės medicinos studijų programos studentų klinikinės praktikos (toliau – Praktika) organizavimo, vykdymo ir atsiskaitymo tvarkos aprašas (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis šiais teisės aktais:
 - 1.1. LR mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 pakeitimo įstatymu (priėmimo data 2016-06-29; Dokumento Nr.: XII – 2534);
 - 1.2. Lietuvos sveikatos mokslų universiteto studijų reglamentu (Patvirtintas LSMU Senato 2021 m. balandžio 22 d. nutarimu Nr.148-03);
 - 1.3. LR Veterinarijos įstatymu (Priėmimo data 1991-12-17; Dokumento Nr.:I-2110);
 - 1.4. Veterinarijos studijų krypties aprašu (patvirtinta LR švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. lapkričio 4d. įsakymu Nr. V-1687);
 - 1.5. Standartinių procedūrų vadovu angl. *Manual of Standard Operating Procedure (SOP)* (ESEVT SOP 2019-05-30, papildytas 2021 rugsėjo mėn.);
2. Šia Tvarka yra nustatomas praktikos organizavimas ir vykdymas Veterinarinės medicinos studijų programos studentams Veterinarijos akademijoje ir klinikinės praktikos bazėse;
3. Praktiką organizuoja – LSMU Veterinarijos fakulteto (VF) tarybos patvirtintas VF padalinys, praktiką koordinuoja – atsakingo padalinio rekomenduotas, LSMU Rektoriaus pritarimu VF dekanu potvarkiu paskirtas klinikinės praktikos koordinatorius (-iai).

II. PAGRINDINĖS SAŲOKOS

4. **Klinikinė praktika** (toliau Praktika) – ikidiplominių studijų dalis, kurios metu veterinarinės medicinos studijų programos 6 kurso studentas, vadovaujamas klinikinės praktikos vadovo, pagal nustatytą programą įgyja praktinius įgūdžius, gebėjimus ir klinikinę patirtį, kad galėtų vykdyti savarankišką veterinarijos gydytojo darbą.
5. **Klinikinės praktikos koordinatorius** (toliau Koordinatorius) – atsakingo VF padalinio rekomenduotas, LSMU Rektoriaus pritarimu VF dekanu potvarkiu paskirtas VF dėstytojas, turintis veterinarijos gydytojo kvalifikaciją.
6. **Klinikinės praktikos vadovas** (toliau Praktikos vadovas) – asmuo turintis ne žemesnę kaip veterinarinės medicinos magistro kvalifikacinį laipsnį arba jam lygiavertę veterinarijos gydytojo kvalifikaciją ir ne mažesnę nei 3 metų praktinio veterinarinio darbo stažą.
7. **Klinikinės praktikos bazė** (toliau Praktikos bazė) – Veterinarijos akademijos VF Stambiųjų gyvūnų klinika, dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinika, Patologijos centras, privačios smulkiųjų gyvūnų klinikos, privačių veterinarijos gydytojų įvairių teisinių formų įmonės, užsienio šalių universitetų klinikinės bazės, žemės ūkio bendrovės ir specializuoti ūkiai ir kiti kuriuose yra dirbantis reikalavimus atitinkantis veterinarijos gydytojas ir yra vykdoma klinikinė veterinarijos veikla.
8. **Elektroninis praktikos dienynas** (toliau – el. Dienynas) – LSMU Praktikų Sistemoje (praktika.lsmuni.lt) patalpintas Veterinarinės medicinos studentų klinikinių praktikų metų įgytų kompetencijų (įgūdžių) dienynas, kurį studentai turi pildyti kas dieną ir priduoti vadovo tvirtinimui.
9. **Ataskaitos** - stabiųjų ir smulkiųjų gyvūnų praktikos metu paruošti dokumentai, kuriuos studentas paruošia pagal universiteto nurodytus reikalavimus ir pateikia vertinimui koordinatoriaus nurodytu laiku.
10. **Kompetencijos** – praktikos metu suformuoti įgūdžiai, žinios, gebėjimai.
11. **Sveikatos draudimas** - Studentai yra apdrausti *nuo nelaimingų atsitikimų* praktikų metu, bet kurioje šalyje, kurioje jiems vyksta praktika, pasirašius praktikos sutartį.

III. KLINIKINĖS PRAKTIKOS TIKSLAS

12. Tobulinti studento profesines kompetencijas, įgytas studijuojant, reikalingas veterinarijos gydytojo kvalifikacijai.

IV. KLINIKINĖS PRAKTIKOS REZULTATAI

13. Praktikos metu studentas turi įgyti šias kompetencijas:

13.1 Gebėti prižiūrėti, užtikrinti ir kontroliuoti tinkamus darbo bei biologinės saugos standartus, tinkamai bendrauti su pacientų savininkais.

13.2 Gebėti įvertinti gyvūno klinikinę būklę, suteikti pirmąją veterinarinę pagalbą, palaikyti pagrindines gyvybines funkcijas ir atlikti pirminę diferencinę diagnostiką.

13.3 Veterinarijos gydytojo pavedimu saugiai ir efektyviai atlikti pagrindines svarbiausias klinikinės diagnostikos ir gydymo procedūras.

13.4 Gebėti paimti mėginius laboratoriniams tyrimams, naudojantis klinikoje esančia įranga atlikti kraujo, šlapimo ir kitus tyrimus, įvertinti ir interpretuoti tyrimų rezultatus.

13.5 Gebėti atlikti vaizdinės diagnostikos tyrimų metodus (rentgeninius, ultragarsinius, MRT, KT) tyrimus ir įvertinti bei interpretuoti gautus rezultatus.

13.6 Gebėti įvertinti gyvūnų gerovę, prižiūrėti gyvūnus, įvertinti jų mitybą, atpažinti ligas, jų eigą ir klinikinių požymių sunkumą.

13.7 Gebėti asistuoti veterinarijos gydytojui chirurginių operacijų metu, paaiškinti atliktos operacijos esmę, veterinarijos gydytojo priežiūroje – operuoti savarankiškai.

13.8 Gebėti įvertinti gyvūno gijimo procesą, suteikti gyvūnui būtiną pooperacinę priežiūrą.

13.9 Diagnozuoti ligas, parinkti tinkamus diagnostikos metodus, skirti gydymą, paskirti profilaktikos priemones, derančias su gyvūnų sveikatingumo ir gerovės standartais.

13.10 Atlikti gyvūnų gaišenos skrodimą ir užpildyti reikiamus dokumentus.

13.11 Įgyti organizacinio darbo įgūdžių, reikalingų veterinarijos gydytojui, įsisavinti veterinarijos gydytojo darbą reglamentuojančius teisės aktus.

13.12 Laikytis veterinarijos gydytojo etikos reikalavimų.

13.13 Gebėti naudotis informacinėmis technologijomis, mokėti pasirinkti informacijos šaltinius, mokėti atlikti statistinę duomenų analizę, šiuos gebėjimus pritaikant profesinei ir asmeninei patirčiai tobulinti.

13.14 Įgyti įgūdžių ir gebėjimų, reikalingų atlikti savarankiškam veterinarijos gydytojo darbui.

V. KLINIKINĖS PRAKTIKOS ORGANIZAVIMAS IR VYKDYMAS

14. Studentas išvykti į Praktiką gali tik pilnai įvykdęs Veterinarinės medicinos studijų programos 1-5 kursų studijų planą.
15. Praktikos apimtis ir jos atlikimo laikotarpis reglamentuojamas Veterinarinės medicinos studijų plane ir studijų tinklelyje.
16. Praktikos apimtis – 800 akademinų valandų (30 kreditų), iš kurių 2 val. skiriamos studentų informavimui apie praktikos tvarką, reikalavimus ataskaitos rašymui ir bei kitą aktualią informaciją, 760 val. – klinikinės praktikos atlikimui (380 val. Smulkiųjų gyvūnų ir 380 val. Stambiųjų gyvūnų) Praktikos bazėje, 28 val. – Dienynų pildymui ir Ataskaitos rašymui. 10 val. – konsultacijos ataskaitų rašymo bei pateikimo klausimais;
17. Studentas Praktiką privalo atlikti smulkiųjų ir stambiųjų gyvūnų klinikoje (-ose) ar ūkiuose.
18. Studijų programoje numatytais atvejais Praktika gali būti organizuojama ir ne semestro metu:
 - 18.1. Vykstant į praktiką pagal ERASMUS mainų programą, kai sutartyje numatyti kiti praktikos pradžios terminai.
 - 18.2. Vykstant praktikai į užsienio šalių universitetų ar kitas Praktikos bazes, kai priimanti organizacija nurodo Praktikos atlikimo pradžios datą.
 - 18.3. Studentas, norėdamas atlikti Praktiką ne semestro metu, dėl kitų objektyvių priežasčių, leidimui gauti teikia motyvuotą prašymą Fakulteto dekanui.
19. Praktikos bazių sąrašas ir studentų, galinčių jose atlikti praktiką vienu metu, skaičius skelbiamas likus ne mažiau kaip dviems mėnesiams iki skirstymo į Praktiką datos LSMU Moodle.
20. Praktikos bazes (iš rekomenduojamųjų sąrašo) studentai pasirenka patys ir asmeniškai apie pasirinkimą raštu informuoja Koordinatorių iki einamųjų metų spalio 1 dienos (pirmosios praktikos) ir gruodžio 15 (antrosios praktikos) patalpindami į Moodle Prašymus, dėl Praktikos atlikimo vietos ir laiko (8 priedas)
21. Studentas gali pats pasiūlyti Praktikos bazę, bet prieš pasirašant su ja sutartį bazė turi būti įvertinta VF dekanu potvarkiu sudarytos komisijos ir pripažinta tinkama praktikai atlikti (1 priedas).
22. Tarp Universiteto, Praktikos bazės ir studento elektroniniu būdu (praktika.lsmuni.lt) pasirašoma Studento praktinio mokymo sutartis (patvirtinta Rektoriaus įsakymu). Universitetą sutartyje atstovauja Rektoriaus įsakymu paskirtas asmuo (VF dekanas).
23. Jeigu pasirašyti elektroninės Studento praktinio mokymo sutarties nėra galimybės, tuomet pasirašoma popierinė Studento praktinio mokymo sutartis, kuri per 5 darbo dienas nuo sutarties pasirašymo, vieną sutarties egzempliorių studentas privalo pristatyti Koordinatoriui arba atsiųsti jį

paštu. Adresas: Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Veterinarijos akademija, dr. L. Kriaučeliūno smulkiųjų gyvūnų klinika, Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas.

24. Praktikos metu Praktikos bazė gali būti keičiama ne daugiau kaip du kartus (smulkiųjų ir stambiųjų gyvūnų praktikų bazėse atskirai).

25. Studentai negali atlikti Praktikos tėvams ar kitiems artimiems giminaičiams priklausančiose įmonėse.

26. Užsienio šalių universitetų Praktikos bazėse Praktika vykdoma pagal Universiteto sudarytas Studento praktinio mokymo sutartis. Studentai išvykstantys pagal ERASMUS mainų programą, sutarčių pasirašymą derina asmeniškai su LSMU Tarptautinių ryšių ir studijų centru.

27. Praktiką studentas atlieka Praktikos bazėje vadovaujamas Praktikos vadovo.

28. Studentas kartu su Praktikos vadovu sudaro praktikos vykdymo grafiką (toliau Praktikos grafikas) (2 priedas). Praktikos grafikas turi būti patalpintas Moodle, Koordinatoriaus nurodytame kurse per pirmąją praktikos savaitę. Apie Praktikos grafiko pasikeitimus Koordinatorius turi būti informuojamas nedelsiant elektroniniu paštu ir patalpinant naują grafiką į Moodle.

29. Studentas *kasdien* pildo elektroninį (praktika.lsmuni.lt) KLINIKINĖS PRAKTIKOS KASDIENĮ ĮGYTŲ KOMPETENCIJŲ REGISTRAVIMO DIENYNĄ (toliau el. Dienynas) įrašydamas įgytas kompetencijas, atlikimo savarankiškumo lygmenį ir atliktų procedūrų skaičius pagal lygmenį ir nusiunčia praktikos vadovo tvirtinimui

30. Studentas *praktikos metu* parengia KLINIKINĖS PRAKTIKOS ATASKAITĄ (toliau Ataskaita) (4 priedas, 5 priedas, 6 priedas) pagal REIKALAVIMUS KLINIKINEI PRAKTIKOS ATASKAITAI (9 priedas) ir pristato koordinatoriui iš anksto numatytu laiku, ne vėliau kaip savaitė po kiekvienos praktikos baigimo (*pastaba: Visuomenės sveikatos dalis ir Patologijos dalis – pateikiama su antrosios praktikos ataskaita*). Ataskaitos PDF forma talpinama LSMU Moodle erdvėje.

31. Praktikos tvarkos aprašas, priedai ir kiti susiję dokumentai skelbiami LSMU tinklapyje (<https://lsmu.lt/studijos/studentams/dokumentai/svarbiausi-dokumentai-studijuojantiems/svarbiausi-fakultetu-dokumentai/>) bei Moodle Klinikinės praktikos kurse.

VI. KLINIKINĖS PRAKTIKOS VADOVO FUNKCIJOS, TEISĖS, PAREIGOS, ATSAKOMYBĖ

32. Praktikos bazėje turi būti sudarytas Praktikos grafikas. Praktikos grafikas privalo būti pasirašytas ir patvirtintas Praktikos vadovo parašu ir antspaudu.

33. Praktikos bazė ir Praktikos vadovas klinikinės praktikos metu:

- 33.1 Sudaro sąlygas ir padeda studentams gilinti praktinius įgūdžius ir susieti juos su teorinėmis žiniomis;
- 33.2 Užtikrina studentui galimybę Praktikos vadovo priežiūroje savarankiškai atlikti Praktikos apraše numatytas veterinarines procedūras ir įgyti reikiamas kompetencijas;
- 33.3 Užtikrina studento darbo saugos ir biosaugos sąlygas;
- 33.4 Praktikos pabaigoje (smulkiųjų ir stambiųjų gyvūnų klinikinės praktikos atskirai) Praktikos vadovas vertina studentą pažymiu, užpildydamas sistemoje praktika.lsmuni.lt *Vertinamos profesinės ir asmeninės savybės* ir surašydamas pažymius už visus vertinamus punktus.
- 33.5 Informuoja Koordinatorių, jeigu studentas neatvyksta į praktiką, arba dėl kitų drausmės ir tvarkos pažeidimų, įvykus nelaimingam atsitikimui;
- 33.6 Įvykus nelaimingam atsitikimui imasi priemonių pirmajai pagalbai suteikti/iškviesti ir nedelsiant apie tai informuoti Koordinatorių.

VII. KLINIKINĖS PRAKTIKOS KOORDINATORIAUS FUNKCIJOS IR TEISĖS

- 34. Už Praktikos organizavimą atsako Koordinatorius:
 - 34.1 Užtikrina, kad Praktika būtų organizuota pagal VF Tarybos patvirtintą tvarką;
 - 34.2 Ruošia reikiamus dokumentus;
 - 34.3 Pildo Praktikos dalyko aprašus LSMUSIS;
 - 34.4 Organizuoja Praktikos bazių parinkimą ir vertinimą;
 - 34.5 Registruoja ir skirsto studentus į Praktikos bazes;
 - 34.6 Jeigu į tą pačią Praktikos bazę pageidauja vykti daugiau studentų nei bazė gali priimti, sudaro konkursinę eilę ir paskirsto studentus, vadovaudamasis šiais kriterijais:
 - 34.6.1. Visų ankstesnių semestrų pažangumo aritmetinis vidurkis;
 - 34.6.2. Paskutinio semestro aritmetinis vidurkis;
 - 34.6.3. Praktikos vadovo rekomendacijomis;
 - 34.6.4. Socialiniais, gyvenamosios vietos ir kt. kriterijais.
 - 34.6 Užtikrina savalaikį Studento praktinio mokymo sutarčių parengimą ir pateikimą studentams;
 - 34.7 Tarpininkauja keičiant Praktikos bazes;
 - 34.8 Priima studentų Ataskaitą ir Dienyną.
 - 34.9 Organizuoja studentų Praktikos eigos Praktikos bazėse patikrinimą ir praktikos užduočių vykdymą;
 - 34.10 Organizuoja anoniminę studentų apklausą ir atlieka jos analizę;
 - 34.11 Susumuoja praktikų ataskaitų vertinimų rezultatus ir suveda į LSMUSIS

34.12 Pristato VF tarybai klinikinės Praktikos rezultatus ir pateikia studentų apklausos rezultatus ir finansinę ataskaitą apie apmokėjimą Praktikų bazėms;

34.13 Organizuoja Praktikos vadovų kasmetinius mokymus.

VIII. STUDENTO TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

35. Studento, atliekančio Praktiką teises, pareigas ir atsakomybę nustato LSMU Studijų reglamentas.

36. Studento teisės:

36.1. vykdyti Praktiką pagal šią Tvarką ir gauti reikiamas konsultacijas;

36.2. raštu atsisakyti vykdyti Praktikos vadovo pavedimus, apie tai pranešant Koordinatoriui, kai praktikos metu studentui skiriamos užduotys nesusijusios su Praktikos studijų rezultatais;

36.3. Dėl vertinimo ir vertinimo procedūrų studentas turi teisę teikti apeliaciją vadovaudamasis LSMU Studijų Reglamento nuostatomis.

37. Dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ar smurto atvejams, studentas gali tiesiogiai kreiptis į Universiteto administraciją arba užpildyti Universiteto interneto puslapyje Akademinės etikos skirsnyje esančią pranešimo formą lietuvių arba anglų kalba, kaip nurodyta Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ir smurto Lietuvos sveikatos mokslų universitete prevencijos taisyklėse. Diskriminaciją, priekabiavimą ar kitą orumą žeminantį įvykį patyrusiems LSMU darbuotojams ir studentams teikiama nemokama psichologinė pagalba.

38. Dėl ginčų su administracija ir kitais darbuotojais studentai turi teisę skųstis vadovaujantis LSMU Studentų ginčų su administracija ir kitais darbuotojais nagrinėjimo tvarka.

39. Pagal studijų reglamento (*Senato 2023 m. birželio 22 d. nutarimu Nr. 170-04*) III skyrių turėti galimybę skiepytis nuo pavojingų ligų (pasiutligės, stabligės ir kt.) ar būti apdraustais nuo nelaimingų atsitikimų studijų proceso metu, kai tai yra nustatyta studijų procese;

40. Studento pareigos:

40.1. laikytis LSMU ir Praktikos bazių vidaus tvarkos taisyklių,

40.2. vykdyti Tvarkos aprašo reikalavimus;

40.3. laikytis veterinarijos gydytojo darbo etikos principų;

40.4. parengti studento Praktikos grafiką suderintą su Praktikos vadovu. Praktikos grafikas turi būti pasirašytas ir patvirtintas Praktikos vadovo antspaudu. Praktikos grafikas turi būti patalpintas Moodle Koordinatoriaus nurodytame kurse praktikos pradžioje. Nepristačius Praktikos grafiko, Ataskaita nebus vertinama.

40.5. kasdien pildyti ir priduoti vadovo tvirtinimui el. Dienyną praktika.lsmuni.lt.

40.6. Parengti bei numatytu laiku pateikti Ataskaitas.

IX. ATSISKAITYMAS UŽ KLINIKINĘ PRAKTIKĄ

41. Praktikos Ataskaitą per nustatytą laiką pažymiu vertina Veterinarijos fakulteto dekanas potvarkiu sudaryta Praktikos vertinimo komisija. Nepateikus Dienyno Ataskaita nebus vertinama.

42. Jei vertinant studento parengtą Ataskaitą nustatomas nesąžiningas elgesys: nusirašymas, duomenų plagijavimas, dubliavimas, duomenų klastojimas ar kt., yra vadovaujamosi akademinį sąžiningumą reglamentuojančiomis LSMU Studijų reglamento nuostatomis.

X. KLINIKINĖS PRAKTIKOS PASIEKIMŲ VERTINIMAS

43. Studento Praktikos metu įgytos žinios vertinamos vadovaujantis LSMU Studijų reglamento nuostatomis.

44. Studentų pasiekimams vertinti yra naudojamas sumuojamasis pasiekimų vertinimas. Praktikos rezultatų vertinimui naudojama kaupiamojo balo formulė:

$$BV=A \times 0,3 + B \times 0,7$$

BV – 100 proc. – Klinikinės praktikos įvertinimas.

A – 20 proc. 30 PROC.– Klinikinės praktikos vadovo vertinimas (nuo 1- 10 balų) (*praktikos vadovo atsiliepimas užskaitomas, jeigu įvertintas teigiamu balu (ne mažiau nei 5 balai); jeigu praktika atlikta keliose praktikos bazėse, visų praktikos vadovų atsiliepimai turi būti įvertinti teigiamais balais (ne mažiau nei 5 balai);*

B – 40 proc. 70 PROC.– Visų ataskaitos dalių įvertinimų (suma padalinta iš vertinamųjų ataskaitos dalių skaičiaus) vidurkis (*visų ataskaitų dalių įvertinimai turi būti teigiami (ne mažiau nei 5 balai);*

45. Klinikinės praktikos vadovo vertinimai, ataskaitų įvertinimai, ~~žodinis gynimo vertinimai~~ rašomi šimtųjų dalių tikslumu ir apvalinamas tik galutinis pažymys.

46. Studentas gavęs neigiamą įvertinimą iš Praktikos vadovo, turi kartoti Praktiką.

47. Jeigu studentas gauna neigiamą įvertinimą nors iš vienos Ataskaitos dalies (mažiau nei 5 balus). Studentas turi perrašyti ar pataisyti neigiamai įvertintą (-as) Ataskaitos dalį (-is) ir pateikti naujam vertinimui, koordinatoriaus nurodytu laiku.

XI. KLINIKINĖS PRAKTIKOS FINANSAVIMAS

48. Praktika yra privaloma Veterinarinės medicinos vientisųjų studijų programos dalis ir finansuojama pagal galiojančią Veterinarinės medicinos vientisųjų studijų programos finansavimo tvarką.
49. Praktikos laikotarpiu studentams stipendija mokama pagal tuo metu galiojančią LSMU Studijų tvarką.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50. Veterinarinės medicinos studijų programos studentų klinikinės praktikos organizavimo, vykdymo ir atsiskaitymo tvarkos (patvirtintos VF Taryboje 2017-04-28, Prot. Nr. 17, papildymai įsigalioja nuo 2024 m. liepos mėn. 1 d.
51. Tvarka gali būti keičiama, atšaukiama ar papildoma Veterinarijos fakulteto tarybos sprendimu.